

CELLAL

To mbaawda wonde fof e nder Espaañ ada jogi laawol safraade tawa a yobaani haydara. Tawakadi ada waawi yaade to cafarowoo maada e kala saha e antirde e nokku cafrirde o ina wadi kadi nokkuuji cafrirdi goddi di mbaawda yaade. Sada yidi hebde ngaldo gedal, ina yonma tan winditaade e meeri nokku mo kodda o matema maa danñ cartal cafrirgal.

Yimbe be mbinditaaki e meeri leegal mum walla gondo e leydi ndi mo heptinaaka to bannge laamu ina jogii kañumne kadi laawol cafraade ñabuuuli cattudi e aksidaaji.

Nokku toppitiido safaara yimbe fof tawa yobetaake to Kataluña wiyatee ko CatSalut yobirtee ko kaalis juuti yimbe wuurbe e nder diiwaan Kataluña. Ina woodi kadi safaruuji goddi keertiidi tawa ko jobateedi tawa toppitiidum tawa kodi keertiidi. Diin nokkuuji ko jobateedi.

CARTAL CAFRIRGAL KEERTINGAL (TSI)

Ko kaayit nawateedo e nokkuuji cafrirteedi tawa to bannge laamu. So tawi a ala ngaal kartal a waawata safraade. Cartal ngal ko keertingal (TSI) goddo waawa huutoraade ngal; saabi dum ko ina wadi maantorgal ballawal annditde neddo jogiido ngal.

¿Hol potdo jogaade TSI?

Yimbe galle fof, walla mbiyen besngu fof, hay so tawi ina wadi sukaabe.

¿Holto hebate?

Hebate koy [Nokkuuji Cafrirdi Gadani](#) (CAP) tawa ko toddiidima. So aa addii kaayitaaji naanateedi di, doon e balde mabenelde e tonngirgal (adrees) galle mo kodda o.

¿Hol nafaore maggal to banngge safarara?

Ina heboo e CatSalut ko faati walla ko tuugnii e annama safaara mo neddo o fotata soklude. Wadi ko pecce walla [pelle jeegom ceertudi](#). Yimbe heewbe ina njogi annama safaara kuubtidinngal tawa ina wondi e gede hono:

- Balle keertiide wonande cafaruuji ha teengtikadi e been simottobe conndi mbonnki e been wondube e Sida, e wonande ñakkotoobe y gede godde mo suudu mawndu cafirde hollitta.
- Safaara gadaniijo
- Safaara keertiido
- Safaara paatudo e rafiiji hoore
- Safaara paatudo e besngu
- Balle to noku jeeyoowo ledde: Ada ustane 60%(e nder teemedere fofa da ustanee heen 60) e ledde mo cafroowama windanma tawa koye e safaruuji di keewda wadde e kala saha, ada ustane 100% so tawi ka gantirde e nokku cafirngal laamu.
- Balle godde (Wallude yimbe jogiibe cadeele foofaandu, walla boosgol, ekn)
- Wattannde yimbe terdemum
- Garangol walla nawde mo sellan o e otooji safaruuji tawa ko ko heñoraa.
- Gondugol walla ballal wonande mo sellan o haa tiidta.

¿Holnde dum waawi huutoreede?

E kala sahaa mo njogidaa haaju walla njiddaa safaara e nokku cafirde tawa ko les njiimaadi laamu woni e tawa kadi ada jogi ceedantaagal kuubtidinngal walla toowngal. Ko wayino:

- Soodde ledde to nokku yeeyoobe, sotawi CatSalut wadi heen ballalmum e so tawi kadi joomum na addori kaayit ledde de podda sootde de tawa ko cafroowo winndanmaa dum.

- Naamnaade walla ñaagaade waktu haa njiyaa cafroowo.
- Wadde rajo.
- Yaade to nokku cafrirido tawa koko heñoraa.
- Nawde cukalel to cafroowo ñabbuuli sukaabe

Cartalngal (TSI) alaa nafaore to nokkuuji cafrirdi goddi jobateedi.

¿Hol nokkuuji mbaawda huutoraade Kartanngal (TSI)?

E nder Espaañ fof no woorunoo. Sada yidi waawde safraade e nder leydeele Orop de a jogoto kartal cafrirgal Orop, ngal hebete koy [nokkuuji jabbordi e kabaruuji to suudu toppitiindu e ko faati e kisal yimbe](#) (CAISS).

NOKKUUI CAFRIRDI

Diido nokkuuji alaa todi ngonaani e nder diiwaan o fof ngam safrude bibbe wonbe e nder Kataluña. Nokku burdo badaade ko nokkuuji cafrirdi gadani walla tokoosi.

CAP

Ko nokku gadano podda yaade sotwi a dañi caddele safaara wala sadi yidi humtude wone haaju. E nder gure tokoosede nokkuuji cafrirdi gadanidi (CAP) walla tokoosi rokatadam ko consultorios locales. E nder gure mawdede, ina wadi CAP e bidde leydi fof ni foti yaade e [nokku cafrirido burdo badaade kodkimum](#) tawanoon ina yaadi e binnditagol meeri leegal mum.

¿Holko mbaawda hebde e nokkuuji cafrirdi gadani (CAP)?

Totteede cafroowo e topitiido gedema godde, tawa haajoonide ko kanko wonata cafroowoma keertiido, omo waawi kadi neldudema e safroobe wodbe burbemo humpitaade so tawi ada jogi raffiiji goddi.

So Tawi ada yidi safreede, ada foti noddude matema nanngu ñalawma , noddataa ko CAP. So a yidi yiyondirde e cafroowo maada o, ada waawi rewde diido laabi tati ceertudi:

- To CAP, tawako aan arani hoorema
- Walla [Internet](#), yoga e CAP di
- Walle e noddirgel to: 902 111 444

So tawi ada wonndi e rafi kadoowo ma yaade haato CAP, ina wadi safroobe tawoobema haa e nder galle.

So ada jogii cadeele keñoraade, ada foti yaade to nokku cafrirido walla nodd CAP e noddirgel mabbe. Sotawi CAP koko uddi, ina wadi nokkuuji [cafrirdi goddi gudditooji e kala saha saanga \(CAC\)](#) waktuuji 21 jamma haa waktuuji 8 subaka. Ada waawi kadi yaade e nokkuuji cafrirdi keñoraadi goddi tawa ko laamu jeyi.

So tawii ada sokli cafroowo ko yaaccinii, ada waawi noddude e noddirgel 061 tawa a yobaani, doon e ko booyata tawa oto tawa ko toppitiido e hono ndiido mbaydi aran ma tawa ina wondi e neddo cafroowo.

Won e sahaa wonande oon neddo ne waawi yahde hedde Farmasi(to yeeyate ledde) gondo sara galle mum tawa yahaani ha ato cafrirdi mawdi to. Tawde wontii diido nokkuuji (Farmasi) na wadi udditiijo ñalawma na woorunoo e kala leegal.

Diin doon nokkuuji so a sokliidi, ada waawi humpitaade e:

- Kala Farmasi hay so udditaani ebe dakka walla ebe kollira nokkuuji udditdi e ñalawma o e nder wuro ngonda ngo.
- E nder defte kabaruuji
- Walla e [Internet](#)

Jogaade cafroowo maada

Aan fof e jogaade cafroowo maada, ina wadi nokkuuji tawa ko topitiidi e safaruuji yimbe nayebebe, walla be cellaani daaña, walla be cellaani hakkilantaagal, walla be cellaani tawa ko huutortoobe walla bamoobe ledde bonde, e ko nanndi heen.

Etee ina wadi nokkuuji goddi tawa ko toppitiibe e ko faati e ñabbuuli paatudi e lelde, walla paatudi e ñakkugol e ko nanndi heen.

LEDDE BONDE

Ko ledde bonde nganndan daa hoorema sahaa dede potnoo huutoreede koko gasi. Won e nder jeereji deen ledde ede njeeye tawa di tiidaani. Duum wadi ko waawi wonde heen fof deendoon ledde na poti reenteede no feewi hono kuutorgol majje walla sooddede. Hono wittooji badaadi kollitii hono 62% deen ledde peewnaade de moyyaani.

ÑAKKOOJI

Duum ko ndiyammeje cafrooje tawa de nafatako ruttude hono daamgol banndu e won e ñabbuuli tawa hay dara di mbadataa joomum. Sabu deedo ndiyameeje cafrooje, duum wadi kuutorgol majje nafii no feewi e won e ñabbuuli garooji e yimbe.

Hono e diiwaan Kataluño, ina wadi yamiroore hono huutoraade deedo ndiyameeje haa faati noon e [ñakkuqol sukkaabe tawa ko e duubi dottaadi](#). Wona e ñakkuuji ina kada ñabbuji baadino tétanos, la Poliometitis, la hepatitis B, el sarampión, la rubéola walla la difteria walla goddi e ko nanndi heen.

Ina wadi kadi ñakkuuji wonande mawbe y ñakkuuji ñakkateedi lawol gonngol hayso a ñakkinooma, di nafata ko siftorde.

Cafroowo maada keertiido ina waawi haalandema hol ñakkuuji podda hutoraade wonande sukaabe e maybe.

